

Vuoden 1975 laskuvarjourheilun SM-kiilpailut olivat suurimmat mutta eivät kauneimmat tähän asti järjestetyistä. Puitteet olivat erinomaiset, mutta järjestelykoneisto klikkasi monessa tärkeässä kohdassa. Sää oli lomalaisesta kaunis, mutta hypytouhuja häiritsivät puuskaiset tuulet jotka ovat niin tuike tavallisia Nummelan kapean harjun laella. Kisat saatiin kuitenkin läpi jopa aikataulua nopeammin, ja mikä vielä tärkeämpää, ilman mainittavia loukkaantumisia. Laastarilappuja ja ideaalisiteitä voimallisempia hoitokeinoja ei tarvittu.

RELATIIVIA

Lähes kaksiviikoiset – ja sellaisina liian pitkät – kisat alkoivat uusimman tulokkaan, relatiivihyppyjen merkeissä. Kymmenen miehen tähti, joka on nopeuskiilpailu, oli ensimmäinen laji. Siihen oli ilmoittautunut yksi joukkue, SLK:n Sorsat, joka näytösluontoisesti sitten korjasi kirkkaimman mitalin.

Hypykoneena käytettiin Britten-Norman Islanderia, joka tuntuikin sopivan erinomaisesti tähän lajiin. Olihan se putki vähän kapea mutta sitä pitempi, eikä siellä tarvinnut olla kuin reilut parikymmentä minuuttia kun jo pääsi ulos kolme kilometriä ylempänä. Kiitokset vain kyydistä.

Sorsaporukka hypäsi viisi hyppyä, vaikka neljä vain olisi tarvittu kiilpailun läpiviemiseksi, sillä ensimmäinen jouduttiin uusimaan. Hypypaikka oli niin tarkkaan maalialueen päällä, että tuomarit eivät saaneet tähteä kunnolla kiikariinsa eivätkä voineet sitä arvostella. – Ei silti – eivät Sorsatkaan saaneet tähteä kokoon, ja siitäpä sitten riemu nousi kun tilanne selvisi. Tulipahan ylimääräinen harjoitteluhypy sopivaan aikaan.

Ensimmäinen arvosteltu yritys ei onnistunut sekään aivan täydellisesti, sillä tähti oli koossa muutaman sekunnin kymmenyksen liian vähän aikaa, mutta toinen oli sitten täysosuma. Kymmenen koossa ja aika 39,2 sekuntia. Kolmas ja neljäs olivat sitten jäädyttelyä – viisi ja kahdeksan koossa ja päivän urakka oli ohi.

Toinen ja mielenkiintoisempi relaiivilaji oli neljän hyppääjän sekvenssikiilpailu.

NUMMELAN SM ELI MINNE TUULI KULJETTI

TEKSTI: ERKKI NAATANEN KUVAT: TUULA HEIKKOLA, ERKKI NAATANEN

Puuskittainen, harjun päällä istuvalle kentälle ominainen tuuli ja jotensakin improvisoiduilta tuntuvat järjestelyt antoivat leimansa laskuvarjourheilun tämänvuotisiin SM-kisoihin.

Kesähelteessä hikoiltiin mestaruuksien perässä nyt lähes kaksi viikkoa.

* "Ikuinen kakkonen" Tatu Soini hylkäsi perinteet ja vei tällä kerralla henkilökohtaisen tarkkuuskilpailun voiton.

* Viikon törmäys - törmähtäjänä Jorma Mall.

Sekvenssi (nimi tarkoittaa muutoksen yksinkertaisesti vain peräkkäisyyttä) osoittautui yllättävän vaikeaksi ja mielenkiintoiseksi kilpailuksi, josta tulevina vuosina ilmeisesti saadaan paljon iloa irti koko hyppykansan keskuudessa. Kilpailuun kuuluu kuusi hyppyä, joiden alkuosa on yhteinen - neljän tähti ja takavoltti - ja sitten kullakin hyppyllä oma suorituskuvionsa. Arvostelu koskee ainoastaan tätä kuviota - neljän tähti ja takavoltti ovat ilmeisesti niin triviaaleja, että ne menevät luonnostaan.

Intsan porukan nimellä kulkenut sorsienpalanen oli ylivoimainen. Kanadalainen T ja Timantti jäi heiltäkin tekemättä, mutta muut kuviot kelluivat säädetyllä tavalla tyylikkäästi taivaalla ja 21 pistettä 24 mahdollisesta heltisi. Paulin jengi (sarsassamme sorsanpalasia) oli toinen kymmenellä pisteellä ja sapelitanssiijat - edelleen SLK - kolmantena.

Relatiivinen tulevaisuus näyttää nyt melko hyvältä. Tasosta ei kyllä vielä voi puhua, mutta suuntaus lienee selvä. Relatiivi on tullut jäädäkseen ja sen menestyksen salaisuus lienee siinä, että kyseessä on joukkueläjä. Onhan porukassa mukavampi touhuta ja koko hyppääminen on mielekkäämpää, kun tehty virheet voidaan puntaroida heti tuoreeltaan useamman mukanaolleen voimin. Sama olisi muuten tempussa ja tarkkuudessaakin, jos leirimuotoiseen, keskitettyyn harjoitteluun olisi paremmat mahdollisuudet.

Tämänvuotisten SM-kilpailujen paras uutuuksia oli ilman muuta sekvenssakilpailu, vaikka sitä ei ilmeisesti oltu juuri harjoiteltuakaan. Ensi vuoteen mennessä pitäisi pyrkiä siihen, että ainakin suurin osa joukkueista saisi ohjelman kokonaan läpi, jolloin aika muodostaisi ratkaisevan tekijän. Siitä vasta tulisi kunnan kilpailu.

TEMPPU JA TARKKUUS

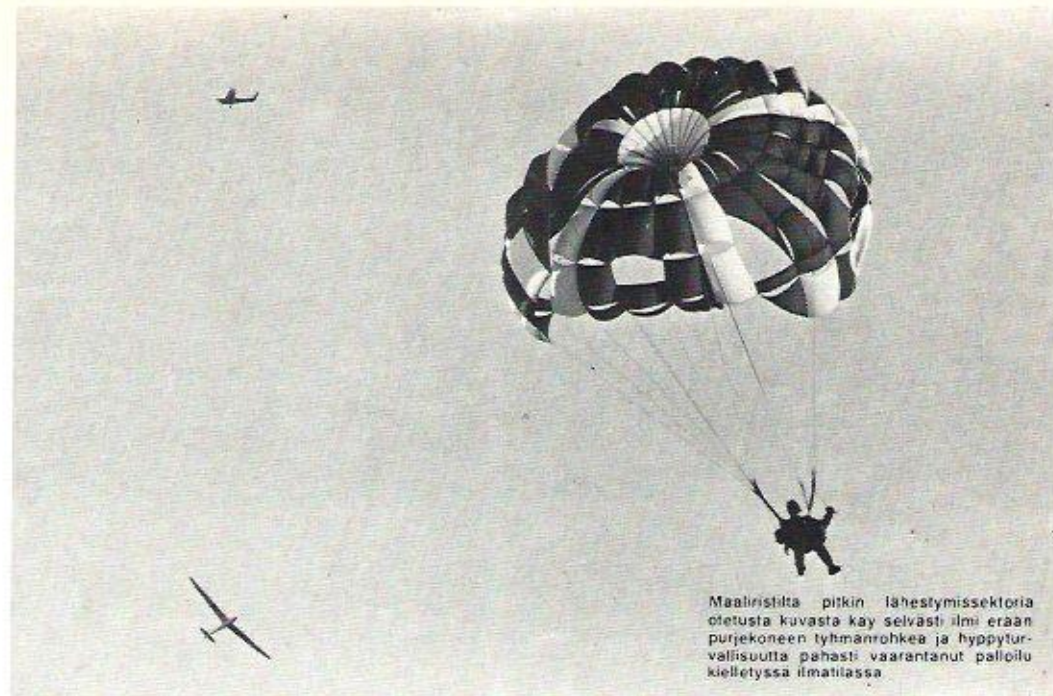
SM-kilpailujen konventionaalinen osa alkoi tempulla, jota

* Lentokentillä kohtaavat useat eri urheilumuodot toisensa - ja niillä viihtyvät myös eläimet päivävastaisista väitteistä huolimatta.

* Tarkasti kun katsoo, niin huomaa, että Affen apuvarjo on hetkeksi takertunut vasempaan jalkaan. Alapuolella näkyy edellisen hyppääjän aukaisu ja Nummelan uutta kestopäällystystä.

* Affe Norra ja Jorma Mall olivat törmästä yhteen ristillä - syynä ei niinkään ollut väärä porrastus vaan oikeat ilmapirtaukset.

*** "Cekkeri" Satamo tulustui sekä varjoilun että Nummelan puihin parilla peräkkäisellä hyppyllä. Männyntuvukseen naimioitunut Cekkeri nuolen osoittamassa kohdassa.

Maaliristiltä pitkin lähestymissektoria otetusta kuvasta käy selvästi ilmi erään purjekoneen tyhjänrohkeaa ja hyppyturvallisuutta pahasti vaarantanut palloilu kielletyissä ilmatilassa.

väännettiin hartaaseen suomalaistyyliin kymmenen sekunnin molemmin puolin. Paras aika, 8,9 sekuntia, tehtiin kahden hyppääjän voimalla. Enska Kilpinen ja Härkösen Rane olivat syylliset.

Kilpinen oli voittajana hieman yllättävä, sillä yleensä suuri kokoinen hyppääjän katsotaan olevan pientä huonommassa asemassa. Kunnollinen harjoittelu - tässä tapauksessa tehokas leiri - kuitenkin auttaa ja on muutenkin saanut tempuhypyn kuvaa hiukan muuttamaan. Suoritukset ovat kautta linjan hitusen nopeutuneet, mutta samalla virheet hieman lisääntyneet.

Henkilökohtainen ja joukkue-tarkkuus sitten lopuksi näytti-

vät, millainen kenttä Nummela on laskuvarjohyppääjän kannalta. Tuulenpuuskat, nousevat ja laskevat, tintit, pyörteet ja äkilliset suunnanmuutokset keittivät sellaisen sopan, ettei paremmasta väliä. Sopivien nostojen seassa palloillut hyppääjä saattoi tehdä matkaa kohti maaliristiliä seitsemänkin minuuttia ja ainakin kerran kävi niin, että henkilökohtaisessa tarkkuuskilpailussa myöhemmin omalla yllennollaan hypännyt ohitti edellisen hyppääjän. Sopii siinä siten koettaa osua pläkälle kun ainoa varma asia on, että ennen pitkää kyllä pääsee alas.

Tulostaso osoittaa selvästi edellisiin SM-kilpailuihin verrattuna, että vaikeuksia oli. Tatu Soini, joka voitti kilpailun, sai

tuloksen 10,19, kun viime vuonna tarvittiin metrin verran voittoon. Eipä silti; Enska Kilpinen hypäsi ensimmäisensä ulos, mutta teki sitten kolme nollanollaa, 16-senttisen ja pari nollanollaa lisää ja sijoittui loppujen lopuksi toiseksi. Jotkut osasivat.

Nollanollia tuli 31 kappaletta henkilökohtaisessa ja 13 joukkue-tarkkuudessa. Kymmenmetrisiä joukkueessa ei tullut yhtään, vaikka yleisen tason mukaan niitä olisi pitänyt tulla toistakymmentä.

Tarkkuuskilpailuissa uusittiin tuulen takia koko joukko hypyjä ja tehtiin muutama varajoikeikkakin. Patjavarjot eivät ihan aina olleet aukeamistuulella tai sitten turbulenssi aiheutti toisenkin varjon käytön.

PROTESTI SM...

EI KILPAILUJA ILMAN PROTESTIA

Protestit kuuluvat laskuvarjokilpailujen kuvaan. Yleensä kohteena on jokin teko, tekemättä jättäminen tai muu epäasiallisuus, mutta tällä kerralla protesti kohdistui kylmään koneeseen. SLK:n käyttämä tuulimittari näytti kilpailijoiden mielestä pieleen ja siitä syy protestointiin. Sekä tuomarineuvostolle että jurylle tehdyt valitukset kuitenkin hylättiin, koska niiden tuoksi ei löytynyt itse asiassa kuin olettamuksia. Tässä näköisesti meneteltiin aivan oikein, joten asia oli sillä selvä.

Valituksen tehnyt kilpailija tuskin tiesi, että aihetta todellakin teoreettisesti oli. Tuulimittariin oli vaihdettu anturi, jota ei oltu koeajettu tuulitunnelissa kuten edeltäjänsä. Anturi on kuitenkin valmistustoleranssien puitteissa täsmälleen samanlainen kuin entinen, joten syytä virhenäyttämään ei pitäisi olla. Mittari tullaan ajamaan tuulitunnelissa niin pian kuin mahdollista, joten sitten teoreettisetkin virhemahdollisuudet poistuvat. Tämä oli siis lievästi protestin puolesta.

Protestia vastaan puhuu kuitenkin jyrkästi se, että perusteluna esitettiin tunnuseikkoja – mittari tuntuu näyttävän väärin – eikä tosiasioita. Kun sitten suoritettiin vertailuja paikalla olleeseen toiseen mittariin,

huomattiin todella eroja, suuriakin. Tämä riemastutti protestin kannattajat, mutta he unohtivat pari erittäin tärkeää seikkaa. Mittarit olivat tyystin erilaiset pyörivien massojensa osalta, jolloin kevyempi mittari reagoi paljon nopeammin puuskeihin. Lisäksi ilman virtaus on sen verran pyörteistä, että muutaman metrin etäisyydellä toisistaan olevat samanlaisetkin mittarit näyttävät siitäkkin syystä eri tavalla. Nämä kaksi ovat tärkeimmät syyt erilaiseen näyttöön ja siihen, että kahta tuulimittaria on vaikea verrata kenttäolosuhteissa toisiinsa. Ei siis aihetta protestiin näillä eväillä.

Hyötyä tästä protestoinnista kuitenkin oli. Mitkään kilpailusäännöt eivät määrittele mittarin laadun ja sijainnin lisäksi tapaa, jolla se on tarkastettava eivätkä tämän tarkastuksen voimassaoloa. Nyt on ilmeistä, että ensi vuoden kilpailuja varten LUKT tulee laatimaan jonkinlaisen ohjeen tuulimittarin tarkastuksesta, jolloin tämänkin sinänsä ammottava puute poistuu. Käsitäkseni mukaan ainoa tarkastuspaikka on jokin sopiva tuulitunneli ja syytä olisi mittarin tarkastukseen kerran vuodessa. Juhlalliset tarkastuspöytäkirjat tuskin ovat tarpeen – riittänee, kun tarkastaja nimikirjoituksellaan varmistaa että vaatimukset täytetään.

Kuopiolaisten joukkueella oli huonoa onnea "Cekkeri" Satamon kohdalla, sillä hänelle sattui kaksi varavarjokeikkaa peräkkäin. Molemmat päättyivät onnellisesti, vaikka toisella kerralla tarvittiin apuvoimia Hinun köyden muodossa Cekkerin päästämiseksi alas puusta. Uusiintojen takia kuopiolaiset ehtivät hyppäämään seitsemän hyppyä ennen puoltapäivää ja saivat sitten ylhäisessä yksinäisyydessä lopettaa koko SM-kilpailut kahdeksannella hypyllään viimeisen kilpailupäivän iltana. Sitkeää oli poikien yritys, sillä kahdeksan hyppyä viisihyppyssä kilpailussa lienee ennätys alallaan ainakin Suomessa.

TURVALLISTA

Hyppyturvallisuuden kannalta kisat olivat hyvät. Aiemmin tuli jo todetuksi, että lääkintötoimenpiteiksi riittivät laastarilaput ja idealsiteet. Näinhän tietysti pitääkin olla, mutta ikävän usein kilpailun tuoksinnassa riskit kasvavat liian suuriksi ja vaikeuksia tulee.

Nummelaan risti ei kyllä ollut paras mahdollinen, sillä se oli ensinnäkin liian pieni ja toiseksi melko kova. Sää pysyi onneksi kuivana, joten riskin säilyi niin pehmeänä kuin mahdollista, mutta mikään ei auttanut harkitsijasta puuttuviin metreihin. Vaatimus on 30 metriä ja puutteeksi jäi reilut viisi metriä. On tietysti teoretisointia arvailla minkä verran jonkun metrin levyinen hiekkakaistale lisää turvallisuutta, mutta jossain rajatapauksessa merkitys saattaa olla ratkaiseva, ja juuri tällaisissa tilanteissa onnettomuudetkin yleensä syntyvät.

Vakavamman turvallisuusrisikin aiheutti kuitenkin se urhea ilmojen valti, joka kauniin vihreällä pursikoneellaan useaan kertaan pyöri sekä uloshyppäpaikan alla että sitten seurasi hyppääjiä näiden sektorissa. Radio oli unohtunut kiinni kuten oli unohtunut käydä katsojamaassa lentopinnat ja kieltosektorit ja moni muukin asia. Hinun tehokkaan viestinnän avulla kone saatiin vihdoin alas ennen kuin onnettomuus ehti tapahtua ja pilotin lupakirja lähti visiitille viranomaisen luo. On ikävää, että tällainen pääsi tapahtumaan, sillä kokonaisuutena ottaen purjelentäjät kunnioittivat kiitettävästi hyppääjien sektoria heti kun tottuivat ajatukseen sen olemassaolosta.

ONTUVAT JÄRJESTELYT

Kilpailujen järjestelykoneisto ei

pelannut niin kuin sen olisi pitänyt. Kuvaavaa tilanteelle oli ylituomarin, Eetu Hakasen toteamus aamubriefingissä: Hyvät kilpailijat ja toimitsija... Se toimitsija oli ilmeisesti starttimestari Kari Hallikainen, joka hoiti hommelsa erittäin hyvin pienen alkuharjoittelun jälkeen.

Toinen kiitoksen ansaitseva seikka oli puhvetteltan toiminta. Sitä ei tosin avattu aamuviihdeltä, kun briefing oli kuudelta, mutta ei se kyllä olisi ollut tarpeenkaan. Hinnat olivat kohtuulliset, tavaraa riitti, limsa oli suht koht kylmää helteestä huolimatta ja kahvi tosi hyvää.

Ja sitten ne puutteet. Itse asiassa kaikki viat voidaan lukea auttamattomasti toimitsijakaartin pienuuden syyksi. "Konttorihenkilökunta" puuttui itse asiassa kokonaan ja siitä johtui, että kilpailua mielenkiintoiseksi tekevät väliaikatulosten seuraaminen jäi pois. Samoin tuotti vaikeuksia apuporukan puuttuminen maaliristiltä – tuulipussin siirroissa, kiikareitten sijoittelussa ja vastaavissa toimenpiteissä tarvittiin jopa kilpailijoiden apua, ja se ei ainakaan kuulu SM-kilpailuihin.

Tulokset viipyivät pitkään, vaikka jo säännötkin edellyttävät niiden tiedottamista mahdollisimman pian kunkin hypykerroksen jälkeen, eikä liioin kenttäkuulutusta ollut järjestetty, vaikka se olisi sekä kiinnostanut paikallaolijoita että auttanut tulostaulun pitoa ratkaisevasti. Kaiken kaikkiaan yleisö oli unohtettu kokonaan, vaikka sitä oli varsin kekseliäästi houkuteltu paikalle mainosjulisteiden avulla.

Piste puutteitten iin päälle oli sitten se, että kilpailuilla ei ollut johtajaa muuten kuin nimellisesti. Eetu Hakanen hoiti ylituomarin tehtäviään rutiinilla ja ehti vielä toimimaan kilpailujen johtajana, vaikka se olikin taatusti liikaa. Ilmettää täytyy, että SLK, jolla pitäisi olla rautainen kokemus tämänkokoisten kisojen järjestämisestä omien Heltaikisojensa perusteella, sortuu näin lukuisiin pikku muruksiin, jotka sitten yhdessä onnistuvat lähes pilaamaan muuten hyvät kisat.

Kilpailupaikkana Nummela on lähes epätoivoinen hyppääjien mielestä oikeukkaitten tuulien takia, mutta muuten se kyllä tarjoaa mukavat puitteet elämiselle. Lentokentällä sijaitsevat ravitsemusliikkeestä ei kannata välittää, sillä se ei tunnu kykenevän ilmeisen henkilökuntapulan vuoksi hoitamaan mokomaa rullanssia edes tyydyttävällä tavalla.

Kaikki muu onkin sitten kohdallaan. Pari saunaa, uima-allas (joka tosin nyt pyttyi hetken), ja hyvät peseytymismahdollisuudet aivan leirialueen äärellä ovat seikkoja, joita ei voi arvostaa liikaa. Edellä mainitut kuivun ja lämpimän telttailumaaston lisäksi tekevät Nummelasta ehkä parhaan ilmailuhenkisen oleskelupaikan – jos ei tarvitsisi hypätä kilpaa laskuvarjolla. Niinpä Utti ja Immola jäävät lähes ainoiksi suurten laskuvarjokilpailujen paikoiksi. Sielläpäin kai taas ensi vuonna tava-

Rauhallinen lähestyminen m/LJK toi yleensä hyviä tuloksia ja niinpä suurin osa kärkisijoista menikin Uttiin.

TULOKSET

			YLEISMES- TARUUS
1.	O. Kilpinen	LJK	5.85
2.	T. Soini	LJK	6.39
3.	H. Laitinen	LJK	6.81
4.	R. Härkönen	IJK	7.04
5.	P. Tuominen	LLK	7.24
6.	T. Rekola	LJK	7.52
7.	M. Jääskeläinen	ULK	7.60
8.	E. Huusari	ULK	7.87
9.	T. Satamo	KIY	8.12
10.	R. Salonen	KIY	8.18
11.	R. Korpinen	KIY	8.66
12.	K. Savolahti	LJK	8.98
13.	A. Horppu	ULK	9.98
14.	J. Koivuvaara	SLK	13.52

TYYLII			
1.	O. Kilpinen	LJK	46.8
2.	M. Jääskeläinen	ULK	50.3
3.	P. Tuominen	LLK	50.5
4.	T. Soini	LJK	53.7
5.	H. Laitinen	LJK	55.9
6.	R. Härkönen	IJK	56.8
7.	E. Huusari	ULK	56.8
8.	T. Rekola	LJK	57.2
9.	T. Satamo	KIY	57.3
10.	A. Horppu	ULK	58.8

HENKILÖKOHTAINEN TARKKUUS			
1.	T. Soini	LJK	10.19
2.	O. Kilpinen	LJK	11.70
3.	H. Laitinen	LJK	12.20
4.	R. Härkönen	IJK	13.57
5.	R. Koivisto	LLK	14.68
6.	H. Hernesniemi	OLK	15.73
7.	T. Rekola	ULK	18.03
8.	V. Korhonen	SLK	18.86
9.	R. Salonen	KIY	19.09
10.	M. Paakkanen	ULK	19.19

JOUKKUETARKKUUS

1. Laskuvarjojääkärikoulu (kilpailun ulkopuolella) 15.20

H Laitinen
O Kilpinen
K Savolahti
T Soini

2. Imatran Ilmallukerho 16.86

T Heino
J Suppola
M Heino
R Härkönen

3. Kuopion Ilmailu- yhdistys 19.23

R Korpinen
T Rautiainen
R Salonen
T Satamo

4. Lahden Laskuvarjo- kerho 22.29

R Koivisto
M Valkama
P Kittelä
P Tuominen

5. Utin Laskuvarjokerho 27.97

H Ilves
J Ilves
E Huusari
M Jääskeläinen

KERHOKOHTAINEN KILPAILU

1. Laskuvarjojääkärikoulu

taito	tarkkuus
Kilpinen 46.8	Soini 10.19
Soini 53.7	Kilpinen 11.70
Laitinen 55.9	Laitinen 12.20

2. Utin laskuvarjokerho

taito	tarkkuus
Jääskeläinen 50.3	Rekola 18.03
Huusari 56.8	Paakkanen 19.19
Rekola 57.2	Huusari 21.87

3. Kuopion Ilmailuyhdistys

taito	tarkkuus
Satamo 57.3	Salonen 19.09
Korpinen 61.2	Satamo 23.94
Salonen 62.7	Rautiainen 25.02

10-miehen tähti

1. Sorsat 32.0 p

4-miehen sekvenssi

1. Intsan porukka: 21 p

Taskinen, Side,
Kuusisto, Sailavuo

2. Paulin jengi: 10 p

Belk, Leiman,
Jompero, Ylinen

3. Sapelitanssiijat: 9 p

Hallikainen, Oster,
Oksanen, Karttunen

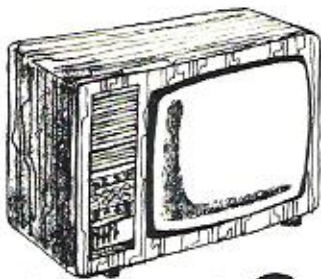
4. Lettukupär: kesk.

Takkala, Salonen,
Korpinen, Suppola
Kilpailun ulkopuolella...

Finnsa: 13 p

Frey, Kausalainen,
Purkunen, Tuominen

AEG

TELEFUNKEN

ainoa
PALcolor alkuperäinen

TELEFUNKEN

- televisiot
- radiot
- stereot
- magnetofonit
- levysoittimet

ovat korkeata
länsisaksalaista
laatua

AEG-TELEFUNKEN myynti Töölössä. Ilmailuväen ostospaikka

RADIO TRIO OY

Runeberginkatu 57, puh. 44 05 71